

Johannieters aan de Noordzeekust Johanniter an der Nordseeküste

**Opening van de tentoonstelling
Mariakerk Oosterwijtwerd
3 september 2022**

Ontvangst

Muziek van Ensemble Schnurrpfefferey

Woord van welkom

SisSeq ensemble

Twee motetten van Josquin des Prez (1450-1521)

- O Domine Jesu Christe
- Tu solus qui facis mirabilia

Lezing Reint Wobbes

In welke omstandigheden leefden en werkten de Johannieters in de 14^e - 16^e eeuw?

Unter welchen Umständen lebten und arbeiteten die Johanniter vom 14. bis zum 16. Jahrhundert?

Lied- Kloosterstilte

Herman Verbeek (1936-2013), Groninger, priester in Joure en Groningen, groene politicus op provinciaal en landelijk niveau, later in het Europees parlement.

Werd in de loop van zijn leven steeds aandachtiger en meer verbonden met de aarde. Schreef tal van liederen en teksten.

Herman Verbeek (1936-2013) Groninger, Priester, grüner Politiker auf Provinz- und Landesebene und im Europäischen Parlament. Im Laufe seines Lebens wurde er immer aufmerksamer und erdverbunden. Hat viele Lieder und Texte geschrieben.

KLOOSTERSTILTE

Daar wordt het stil,
de muren en de gan-
gen,
ge- wel- ven en pla- vui-
zen,
de klok en de ge- zan-
gen,
zij wor- den stil.

2. daar wordt het stil
de woorden in de boeken
de beelden die gebaren
de voeten die haar zoeken
zij worden stil

3. daar wordt het stil
het graan kiemt groen naar boven
de hand plukt zeven appels
het brood rijst in de oven
zij worden stil

4. daar wordt het stil
de vogels zingen lauden
de monnikbomen buigen
de arenrijpe halmen
zij worden stil

5. toen in die nacht
de maan troostte de toren
zoals een hand de schouder
kon hij de stilte horen
zij was om hem

Dat er kloosters mogen blijven, oorden van stilte. Hebben zij nut? Het rendement van de stilte is onmeetbaar groot. Nergens is nog stilte. De stad kent haar niet. Stilte is de mens vreemd geworden. Onnatuurlijk welhaast. Stilte moet worden gezocht, er moet voor worden gekozen, ja ze dient te worden georganiseerd. Een klooster is een nederzetting, een afzondering, een beslotenheid waar stilte gastvrouwe is. Overal kan zo'n klooster zijn, waar een mens in stilte is.

Klosterstille

1. Da wird es still,
die Mauern und die Gänge,
Gewölbe und die Fliesen,
die Uhr und die Gesänge,
sie werden still

2. da wird es still
die Worte in den Büchern
Figuren die darstellen
die Füße die sie suchen
sie werden still

3. da wird es still
das Korn keimt grün empor
die Hand pflückt sieben Äpfel

das Brot geht auf im Ofen
sie werden still

4. da wird es still
die Vögel singen Lauden
Bäume wie Mönche beugen
Halme von reifen Ähren
sie werden still

5. als in der Nacht
der Mond den Turm tröstete
wie eine Hand die Schulter
da hörte er die Stille
sie war um ihn

Möge es auch weiterhin Klöster geben, Orte der Stille. Ob sie nützlich sind? Der Ertrag von Stille ist unermesslich groß. Nirgends ist es mehr still. Die Stadt kennt sie nicht. Die Stille ist dem Menschen fremd geworden. Beinahe unnatürlich. Stille muss gesucht werden; man muss sich für sie entscheiden; ja sie muss organisiert werden. Ein Kloster ist ein Niederlassung, Abgeschiedenheit, Absonderung, wo Stille als Gastgeberin wirkt. Überall, wo ein Mensch in Stille ist, kann so ein Kloster bestehen.

Lezing Marika Meijer

‘Van heinde en verre’ – pelgrims in Oosterwijtwerd

SisSeq ensemble

Twee liederen van Hadewijch (1200-1260)

Vlaamse begijn, mystieke dichteres

- Altoes mach men van minnen singhen
- Die tijt vernuwet met sinen jaren

Aanbieding van het boekje *Het Johannieterklooster in Oosterwijtwerd* aan burgemeester Ben Visser

Opening van de tentoonstelling door de burgemeester

Een pelgrim gaat op weg

Tenslotte:

Het lied van de pelgrims naar Santiago de Compostela

Chanson de pèlerin: Ultreïa et sus eia

Tous les matins nous prenons le chemin, tous les matins nous allons plus loin, jour après jour la route nous appelle,
c'est la voix de Compostelle!

Ultreïa! Ultreïa! Et sus eia! (2x) Deus adjuva nos!

Chemin de terre et chemin de foi, voie millénaire de l'Europe,
la voie lactée de Charlemagne, c'est le Chemin de tous les jacquets!

Ultreïa! Ultreïa! Et sus eia! (2x) Deus adjuva nos!

Et tout là-bas au bout du continent,
Messire Jacques nous attend, depuis toujours son sourire fixe
Le soleil qui meurt au Finisterre.

Ultreïa! Ultreïa! Et sus eia! (2x) Deus adjuva nos!

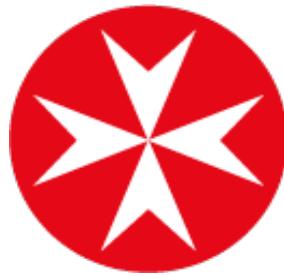
Pelgrimslied: Ultreia et sus eia

Elke morgen gaan we op weg, elke morgen gaan we verder
dag na dag roept de weg ons, het is de stem van Compostela
Ga verder en verder! En hoger! God sta ons bij

Weg van aarde en weg van geloof,
duizend jaar oude weg in Europa.
De Melkweg van Karel de Grote, de weg van alle pelgrims.
Ga verder en verder! En hoger! God sta ons bij

En in de verte, aan het eind van het continent wacht
heer Jacob met een glimlach. De zon gaat onder in Finisterra.
Ga verder en verder! En hoger! God sta ons bij

Samenzijn bij muziek van Schnurrfeyfferey

**De tentoonstelling is te bezoeken van
4 september t/m 2 oktober 2022, 9 – 18 uur**

**De Mariakerk dankt
u allen voor uw komst**

Een bijzonder woord van dank aan
Ensemble Schnurrpfeyfferey
Reint Wobbes
SisSeq ensemble o.l.v. Janet Gerbrandy
Marianne Schulte Kemna (vertalingen)

www.mariakerkoosterwijtwerd.nl